

Vraag:

Is het mogelijk om voor varkens (of meer specifiek zeugen, beren, biggen en eventueel per gewichtsklasse) een richtwaarde voor het volume/tonnage mest per dier per jaar weer te geven?

Antwoord:

-Gebaseerd op de volumes die worden beschreven in de [VLAREM-richtlijnen](#)¹ voor de opslagcapaciteit voor mest die voor 6 maanden gegarandeerd dient te zijn, kunnen we bij benadering uitgaan van onderstaande geproduceerde mestvolumes/tonnage per diercategorie per jaar.

Diercategorie	Opslagcapaciteit voor 6 maanden	Geëxtrapoleerd naar 12 maanden
Vleesvarkens (afmesten vanaf 10 weken tot een eindgewicht van ca. 100 kg) - Drinkwaterbesparende systemen (lage debietnippel in of over de trog of andere gelijkwaardige systemen voor zover de waterbesparing effectief werd bewezen; zoals brijbak, turbomat of evenwaardig) - Andere gevallen	0,6 m ³ /dierplaats 0,8 m ³ /dierplaats	1,2 m ³ /dierplaats 1,6 m ³ /dierplaats
Kraamhokken	2,3 m ³ /kraamhok	4,6 m ³ /kraamhok
Drachtige en lege zeugen, beren	2,0 m ³ /dierplaats	4,0 m ³ /dierplaats
Jonge zeugen	1,0 m ³ /dierplaats	2,0 m ³ /dierplaats
Biggen en varkensopfok		
Tot 10 weken	0,2 m ³ /dierplaats	0,4 m ³ /dierplaats
11 tot 15 weken	0,4 m ³ /dierplaats	0,8 m ³ /dierplaats

Ter informatie kan u via de volgende [hyperlink](#) (p.4-5) de Nederlandse normen voor de berekening van de minimale opslagcapaciteit raadplegen.

De eigenlijke mestproductie op een bedrijf kan evenwel door o.a. verschillen in de bedrijfsvoering (bv. de hoeveelheid schoonmaakwater) en de voedersamenstelling afwijken van deze cijfers. De voedersamenstelling/-verteerbaarheid en het al dan niet toepassen van fasevoeding kunnen het mestvolume beïnvloeden². Bij fasevoeding (waarbij het eiwit- en aminozuurgehalte in functie van de actuele behoefte van de vleesvarkens wordt aangepast) zullen de varkens ook minder drinken (10-30% vgl. met een hoog eiwit voeder)^{3,4} waardoor het mestvolume lager kan zijn⁵.

Uit de wetenschappelijke literatuur en uit proeven die werden uitgevoerd op het varkensproefbedrijf van ILVO blijkt dat de verteerbaarheid van de droge stof van het voeder bij biggen en vleesvarkens ligt

¹[Bijlage titel II van het VLAREM](#) - Hoofdstuk VII richtlijnen voor de opslagcapaciteit voor mest; p. 189.

²Beantwoorde vraag 'In welke range situeert zich de verteerbaarheid van de droge stof van varkensvoeder – 08/03/2016

³Ingels, K., Fremaut D., Martens L. (2014). [Meerfasenvoeding voor vleesvarkens](#)

⁴Beantwoorde vraag 'wateropname/behoefte bij vleesvarkens' – 2/10/2015

⁵Van der Peet-Schwering C., Plagge G.. Effect van multifasenvoeding op de technische resultaten en het waterverbruik van borgen en zeugen.

tussen de 74 en 89%. Bij recente verteringsproeven op ILVO met een standaardvoeder in pellet-vorm bedroeg de verteerbaarheid van de droge stof 87 tot 88%. Het droge stof gehalte van het varkensvoeder bedraagt ongeveer 88%. De variatie in de verteerbaarheid (74-88%) die wordt gerapporteerd in de wetenschappelijke literatuur is o.a. te wijten aan het verstrekte voeder, de voedervorm/maalgrootte (pellets hebben een 1 tot 3% hogere droge stof-verteerbaarheid dan meel), het type varken en het gewichtstraject.

Ook de afstelling van de voederbakken en drinknippels kan het mestvolume beïnvloeden. Voeder en water dat wordt vermorst komt terecht in de mestput en zorgen aldus voor een hoger mestvolume.

-Onderstaande formule kan worden gebruikt om het mestvolume (in m³) om te rekenen naar het gewicht van de mest (in ton) en vice versa:

$$\text{Gewicht mest (in ton)} = \text{volume mest (in m}^3\text{)} \times \text{dichtheid (in ton per m}^3\text{)}$$

De dichtheid van de mest bij de betrokken diercategorie kan worden afgelezen uit de tabel in de [normen en richtwaarden 2016](#) (VLM; p. 7)⁶.

Dit antwoord werd door het Varkensloket en de leden van het Praktijkcentrum varkens met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van het antwoord op uw vraag. De gebruiker van dit antwoord ziet af van elke klacht tegen het Varkensloket, de leden van het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van het gegeven antwoord. In geen geval zal het Varkensloket, het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van dit antwoord.

⁶[Normen en richtwaarden VLM 2016](#) – tabel richtwaarden voor de samenstelling en de dichtheid van dierlijke mest; p. 7.